

Drachten, Tussendiepen

Nader Onderzoek marterachtigen

JM ecologie b.v., 2022

Nader Onderzoek Marterachtigen Drachten, Tussendiepen

Nader Onderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet
natuurbescherming (Wnb)

Rapportnummer

R21.233

Status

1.0 (definit

Datum

25-01-2022

Opdrachtgever

Bouwgroep Noord

Jade 4

9207 GL Drachten

Auteur

Thijs de Haan

Controle

Jildou Dekker

Voorpagina

Aangetroffen marterachtige (Otter)

Te citeren als

De Haan, T.M., 2022. Nader Onderzoek Marterachtigen Drachten, Tussendiepen; Nader Onderzoek in het kader van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb). Rapport R21.223 JM ecologie b.v., Gorredijk.

JM ecologie b.v.

Leitswei 12

8401 CL Gorredijk

Inhoud

1	Inleiding.....	2
1.1	Aanleiding.....	2
1.2	Globale ligging en indeling plangebied.....	2
2	Nader onderzoek Marterachtigen	5
2.1	Methode.....	5
2.2	Locaties	5
3	Uitvoering.....	7
3.1	Bezoeken.....	7
3.2	Bevindingen.....	7
	Conclusie	10
	Geraadpleegde bronnen	10

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Rho adviseurs heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan uitgevoerd in Drachten, gemeente Smallingerland, provincie Friesland. De opdrachtgever is voornemens de kavel te ontwikkelen tot woon-werkgebied, waarbij enkele bedrijfswoningen in een groene setting aan de westelijke oever gerealiseerd worden. Uit deze QuickScan is gebleken dat binnen het plangebied mogelijk marterachtigen aanwezig zijn. Er dient nader onderzoek uitgevoerd te worden naar aanwezigheid van deze soorten om hierover duidelijkheid te creëren. Dit rapport betreft het nader onderzoek naar marterachtigen.

1.2 Globale ligging en indeling plangebied

Het plangebied is gelegen aan de westkant van het dorp Drachten. Aan de west- en zuidkant van het plangebied loopt de “Drachtstervaart”. Het kanaal “Nije kanaal” grenst aan de noordzijde van het plangebied. Drachten ligt ten noordoosten van Heerenveen en ten zuidoosten van Leeuwarden. De omgeving bestaat uit een aantal grotere watergangen, industrieel gebied en een aantal woonhuizen. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.1. Globale ligging van het plangebied (rode stip) (Bron achtergrond: Esri).

Het plangebied is gelegen aan de westkant van het dorp Drachten in de gemeente Smallingerland, provincie Friesland. Het plangebied wordt omsloten door agrarische percelen en industrieel gebied. Aan alle kanten behalve de oostkant is het plangebied omringt door watergangen, te noemen de “Drachtstervaart” en het “Nieuw Kanaal”. Binnen het plangebied is geen bebouwing aanwezig. De oevers zijn begroeid met oever vegetatie. Ook is een grote bomenpartij en wat ruigte aanwezig. De brede omgeving bestaat uit woonhuizen, een snelweg, agrarische percelen, boerderijen en watergangen.

Het plangebied zelf betreft een lege kavel in industrieel gebied. In afbeelding 2.1 is het plangebied aangegeven. N.B. de luchtfoto toont een verouderd beeld van de situatie, het plangebied grenst aan de oostzijde aan een grote loods.

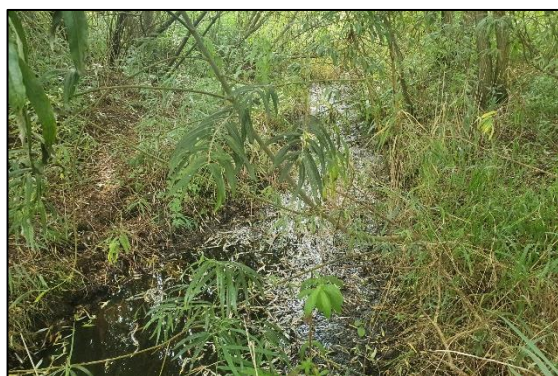
Afbeelding 1.2. Begrenzing van het plangebied (rood kader) (Bron achtergrond: Esri).

Afbeelding 1.3. Plangebied gezien vanaf zuidwesten.

Afbeelding 1.4. Plangebied gezien vanaf het noordoosten.

Afbeelding 1.5. Watergang in bossage.

Afbeelding 1.6. Watergang in het westen van het open gebied.

Afbeelding 1.7. Watergang in het oosten van het open gebied.

Afbeelding 1.8. Houtstapels aanwezig in opengebied.

Afbeelding 1.9. Tijdelijke poel in bosschage.

Afbeelding 1.10. Naastgelegen watergang vanuit het plangebied.

2 Nader onderzoek Marterachtigen

2.1 Methode

Het onderzoek naar marterachtigen is uitgevoerd conform de handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming (Bouwens, 2017). Vanwege de mogelijke aanwezigheid van zowel bunzing als wezel en hermelijn, is zowel gebruik gemaakt van losse cameravallen als van struikrovers. Omdat de oppervlakte aan geschikt habitat meer dan één hectare bedraagt, zijn twee cameravallen en twee struikrovers ingezet. Deze cameravallen en struikrovers zijn gedurende 12 weken buiten de optimale periode (maart tot en met augustus) geplaatst op de meest geschikte locaties in het plangebied. Daarbij is rekening gehouden met aangetroffen sporen zoals holen en wissels. Om de kans op het vaststellen van de aanwezigheid van marterachtigen te vergroten, is een lokmiddel gebruikt in de vorm van sardines en valeriaanwortel.

2.2 Locaties

De twee cameravallen zijn nabij open ruimtes in de aanwezige beschoeiing geplaatst richting de open ruimte (camera 1 richting zuidoost, camera 2 richting zuidwest). In de open ruimte is het lokmiddel geplaatst. De eerste struikrover is geplaatst op een wissel die loopt vanaf een aangesloten stuk natuur buiten het plangebied (richting noord). Er wordt verwacht dat dit de "ingang" is van het gebied. De tweede struikrover is geplaatst langs de waterlijn aan de oostzijde van de heuvel in het plangebied (richting west). Hier loopt een wissel vanuit het water door de aanwezige ruigte.

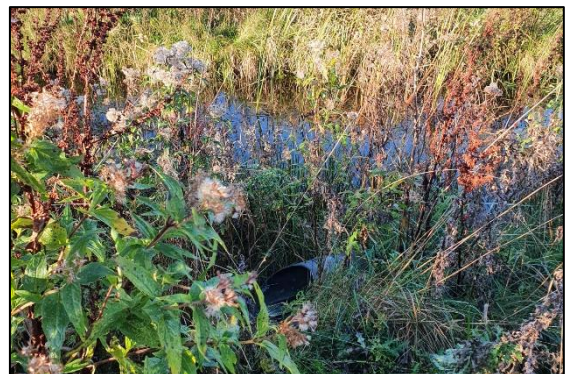
Afbeelding 2.1. Camerval 1 (C1 in afbeelding 2.5).

Afbeelding 2.2. Camerval 2 (C2 in figuur 2.5).

Afbeelding 2.3. Struikrover 1 (S1 in figuur 2.5).

Afbeelding 2.4. Struikrover 2 (S2 in figuur 2.5).

Afbeelding 2.5. Overzicht locaties cameravallen en struikrovers in het plangebied (bron achtergrond: Esri).

3 Uitvoering

3.1 Bezoeken

Het plaatsen van cameravallen brengt onderhoud met zich mee. De gebruikte cameravallen kunnen door weersomstandigheden of andere externe krachten problemen krijgen. Daarnaast dienen de batterijen en opslagmedia tijdig vervangen te worden om een goed beeld te krijgen van de situatie. Hierom zijn twee tussentijdse bezoeken uitgevoerd. Op 28-10-2021 is het onderzoek gestart, hierna is elke vier weken een deskundig ecoloog op locatie geweest om het gebied te controleren op sporen, en nodig onderhoud uit te voeren aan de camera's. Op 24-01-2021 is het onderzoek gestopt en zijn de camera's uit het veld gehaald.

3.2 Bevindingen

Er zijn verschillende bevindingen gedaan tijdens het nader onderzoek. In tabel 3.1 zijn alle waargenomen niet beschermde soorten per locatie weergegeven. In tabel 3.2 zijn de waarnemingen van beschermde soorten verwerkt, hierbij is ook aangegeven op welke momenten ze zijn aangetroffen.

3.2.1 Waarnemingen van cameravallen en struikrovers

Tabel 3.1. Waargenomen niet beschermde soorten per locatie.

Locatie	Waargenomen niet beschermde soorten	Locatie	Waargenomen niet beschermde soorten
S1	Bosmuis	C1	Bruine rat
	Bosspitsmuis spec.		Fazant
	Bruine rat		Gaai
	Dwergmuis		Grote bonte specht
	Egel		Haas
	Gaai		Houtsnip
	Koolmees		Merel
	Merel		Pimpelmees
	Roodborst		Ree
	Rosse woelmuis		Roerdomp
	Vink		Steenmarter
	Waterral		Vos
	Zanglijster		Waterral
S2	Bosmuis	C2	Fazant
	Bruine rat		Gaai
	Dwergmuis		Haas
	Roodborst		Merel
	Rosse woelmuis		Ree
	Steenmarter		Steenmarter
			Waterral

Tabel 3.2. Waargenomen beschermde soorten per locatie

Locatie	Waargenomen beschermde soorten	Datum/ tijd	Locatie	Waargenomen beschermde soorten	Datum/ tijd	
S1	Otter	30/10/2021 06:06	C1	3x Bunzing	24/11/2021 21:54	
	Wezel	20/01/2022 07:75			22/12/2021 01:21	
S2	Geen waarnemingen			C2	3x Bunzing	26/12/2021 02:58
						08/11/2021 04:15
					22/11/2021 06:00	
					23/11/2021 07:35	

Afbeelding 3.1. Wezel op locatie S1.

Afbeelding 3.2. Otter op locatie S1..

Afbeelding 3.3. Bunzing op locatie C2

3.2.2 Veldwaarnemingen

Tijdens de veldbezoeken voor het onderhoud aan de cameravallen wordt het terrein betreden, hierbij wordt ook actief gezocht naar sporen van mogelijk aanwezige natuurwaarden. Bij het laatste bezoek zijn tijdens de controle sporen aangetroffen van de otter. In afbeelding 3.4 is een afbeelding van het aangetroffen spoor weergegeven, het betreft een spraint (uitwerpselen). Deze spraints zijn op meerdere locaties in het plangebied waargenomen, een deel hiervan was vers. In afbeelding 3.5. is de verspreiding van de spraints over het plangebied weergegeven.

Afbeelding 3.4. Aangetroffen ontlasting langs de watergangen

Afbeelding 3.5 Verspreiding van spraints over plangebied (zwarte stippen) (bron achtergrond: Esri).

Conclusie

In opdracht van Rho adviseurs heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een nader onderzoek naar marterachtigen uitgevoerd in Drachten, gemeente Smallingerland, provincie Friesland. De opdrachtgever is voornemens de kavel te ontwikkelen tot woon/ werkgebied, waarbij enkele bedrijfswoningen in een groene setting aan de westelijke oever gerealiseerd worden.

Er zijn meerdere waarnemingen van beschermde marterachtigen binnen het plangebied. Zowel bunzing als wezel zijn aanwezig. Er zijn geen hermelijnen aangetroffen tijdens het onderzoek. Op basis van de grootte van het gebied en het aantal waarnemingen wordt verwacht dat binnen het plangebied van beide soorten één territorium aanwezig is met de verschillende verblijfplaatsen die hierbij horen.

In de QuickScan wordt de aanwezigheid van verblijfplaatsen van otter uitgesloten op basis van de aanwezige verstoring en de ongeschikte landhabitat wat aanwezig is in het plangebied. Echter is de otter in de omgeving van het plangebied wel aanwezig. In de winterperiode zijn otter zoekende naar nieuwe mogelijke verblijfplaatsen waardoor veel competitie plaatsvindt omtrent het opzetten van territoria. De aanwezigheid van de otter in het plangebied is hier hoogst waarschijnlijk het gevolg van. Het is aannemelijk dat één verblijfplaats van otter aanwezig is binnen het plangebied.

Uit het nader onderzoek is gebleken dat verscheidene marterachtigen een verblijfplaats hebben binnen het plangebied. Dit betekent dat het uitvoeren van de werkzaamheden in strijd is met de verbodsartikelen van de wet natuurbescherming. Er dient een ontheffing aangevraagd te worden voor de wezel, bunzing en otter om de werkzaamheden uit te kunnen voeren.

Om de ontheffing te verkrijgen is het nodig om compensatie aan te bieden en dient een activiteitenplan opgesteld te worden waarbij onder andere de staat van instandhouding afgewogen dient te worden.

Gorredijk, januari 2022
JM ecologie b.v.

Geraadpleegde bronnen

- Haan, T., 2021. QuickScan Drachten, Tussendiepen; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet Natuurbescherming. Rapport R21.191 JM ecologie b.v., Gorredijk.

- Bouwens, S., 2007 Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- Vleermuisprotocol 2017, Netwerk Groene Bureaus (NGB).
- Netwerk Groene Bureaus (NGB), 2017. Soortinventarisatieprotocollen Netwerk Groene Bureaus;
-